

Nr 133

Sää'masetõs

Addon Helssnest 14 peei v nuu bbmannust 1997

Mädd- da meä'ctäällministeeria čuä'ijtemmest šiõtt'teet nu'bbmannu 24. peeiv 1995 uvddum sää'mlákka (253/1995) nuájjee 1:

1 láákk

Tuärjjõõzz miõttmuužž õudltõõzz

1 §

Personlaž õudltõõzz

Õudltõõssân sää'mlää'jj (253/95) miel'dsa õudltõõzz vuäžžmušše lij, štõ oocci lij mätt'õõttam da põ'stti ha'rijted kõõččmest le'ddi põrggâm. Oõu'dpeä'lnn celkkum tõn õõst'kani vueil'tet määddvuä'stemlääin jeälstemtää'l häämm'mušše, põrttlääin da -veä'kkvuõd da investointilääin da -veä'kkvuõd čuõggasraajmušše, šleädgtem vääras, čää'cchuõl vääras, pirtõssuejlaž õõlgtõõzzid da ä'rbvue'kkpirtõõzz ruõkkmušše vueil'tet miõttád.

Tää'ljee'v'vuäžžu, sää'mlää'jj 22 §:st õõlgtum ää'šš mie'ldd looggkani, vuäddeed jeät-ka määddvuä'stemlääin tää'lj häämm'mušše miõttád nákkam ooumže, kää'tt jiočč lebe koonn pie'llkuei'mm lij määddvuäžžamoocmuužž tuejjeempoodd lebe läinnää'šš rá'tk'kemmen teäud-dam 50 ee'kked. Ceälkkum ää'kkraajäst vueil'tet seža moksted jee'rab vää'jjest, õudltõõssân lij, štõ ooumaž lij jäänmõssân 55 ee'kked.

Jee'res tuärjjõõzz ko põrttlääin da -veä'kkvuõd ij vuäžž miõttád ooumže kää'tt lij teäuddam 65 ee'kked. Põrttlääin da -veä'kkvuõd oodd põõrt raajmušše ij seža vuäžž miõttád 65 ee'kked teäud-dam ooumže. Pie'llkuei'min vää'ldet lokku nuõ-rab ää'kk.

Ää'ijtemes ooumaž vuäitt piässád vuäzzlõžân sää'mlää'jj vuälla kuulli tuáimin, jõs on lij veänc-õõttám lebe jõs son vuámašt sää'mtää'lj õõutsää'jest puäriseezvueil'm lebe suänast nuu'bbin lebe jõs tõõzz liä jee'res jee'rab veä'r.

2 §

Tuärjjõõzz miõttmuš jäänbõõzzid

Määddvuä'stemlääin tää'lj lebe vuu'vd häämm'muužž vääras vueil'tet miõttád. õhtõšše

kuáhtsa lebe jäänbõõzzid saa'mid, kook jeä'la pie'llkuei'm, pái'tá' ko puk'õõutsää'jest vuámšteeja teäudde sää'mlää'jj 4 da 5 §:sest šiõtt'tuum õudltõõzz.

Jõs õudltõõzz kuõskki tää'lj lebe vuu'vd õõ'utsää'jest vuámšteejin há't de õhtt teäudd sää'mlää'jj 4 da 5 §:sest šiõtt'tuum õudltõõzzid da vuámašt tää'last lebe vuu'vdest õõccmõssân kuäl-mad vueil'tet, vueil'tet si'jjid õ'htsešše miõttád jee'rab ko 1 momenttist ceälkkum sää'mlää'jj vuälla kuulli õudltõõzzid. Nákkmid ooumid jioččines še vueil'tet miõttád kõõččmest le'ddi õudltõõzz, jõs tää'lj lebe vuu'vd jee'res õõu'isáajest vuámšteeja õu'dde tõõzz miõttmuužž. Kuä'ss kõõččmest lij čuággasraajám- lebe cää'cchuõlluájust, koon riikk spraavdáátt, älgg miõttmuužžást lee'd mie'ldd še kiddõs piijmmest pantva'stõsse sõddám läänast lebe riikk vuäžžmest.

2 láákk

Lääin da veä'kkvuõd

3 §

Sää'mlää'jj 10 §:sest ceälkkum määddvuä'stemlääin vuäžžat miõttád tää'lj, tõn vuässadvuõd lebe láä'ssmäädd häämm'mušše sää'mlää'jj 5 §:sest ceälkkum ooumže, kää'tt ha'rijjad lebe älgg ha'rijted sää'mlää'jjest ceälkkum luäd-jie'lemvue'jj da jeälást lebe siirdčáátt põõšši nalla häämm'mam jännmes. Määddvuä'stemlääin vuäžžat miõttád še nákkam sää'mlää'jj 5 da 6 §:sest ceälkkum ooumže da õhtõ'sse, kää'tt häämm tää'lj, vuässadvuõd sää'mlää'jj 3 §:s 2 momenttist ceälkkum u'ccpõrgmuužž vääras.

4 §

Investointiläinn da -veä'kkvuõtt

Määddvuä'stemlääin vuäžžat miõttád še nákkam sää'mlää'jj 5 §:sest ceälkkum ooumže, kää'tt

2) pörtlääinast da raajjmušše miõttum investointilääinain 80% kuullplaan meä rest, kää tt vuei tet priimmâd;

3) ää 'nemkapitalilääinast 60% tön ää 'nemkapitaalest, kää tt taarbçet peä l ee 'jj sest da suhdannelääinast jäänmõssân 80% tön ää 'nemkapitaal lâä 'zziem meä rest, kää tt taarbçet peä l ee 'jj se 'st; da

4) jee res lääinain jäänmõssân 65% tõin kuullplaan lebe kuuli meä rest, kää tt vuei tet priimmâd.

10 §

Veä 'kkvuõdi jäänmõsmeä 'r

Veä 'kkvuõdi jäänmõsmeä 'r liä:

1) investointiveä 'kkvuõdâst raajjâmpõõrt vääras, kää tt taarbçet mäddtääl, spesialmäddtääl da jee res luâdjie llemvue 'jj ha 'rjemmest , 60% priimmum kuullplaan meä rest;

2) investointiveä 'kkvuõdâst u 'ccpõrggmuužž vääras 60% priimmum kuulin;

3) põrttveä 'kkvuõdin, jeä llempirrõs da tuejpirrõs pue remmest da pirrõsuejlaž investointin 50% priimmum kuullplaan meä rest;

4) jee res veä 'kkvuõdin 40% priimmum kuullplaan meä rest lebe näkkam kuulin koi 'd vuei tet priimmâd;

Jätt'temveä 'kkvuõdi meä 'r, kää tt lij la 'skkuum priimmum vee res tuejilaid mahssum pä l'kkkuulin da 6 §:z 2 moment ceälkkum ee 'kkpuâdain vuâitt lee 'd pue ttinallsem:

1. jätt'temee 'kk55 %
2. jätt'temee 'kk50 %
3. jätt'temee 'kk45 %

11 §

Lääinai da veä 'kkvuõdi jooccmuž

Läinn- da veä 'kkvuõttooccmuž liittjinees älgg kuâstteet Aanâr kää 'dd jännampäi 'kkjie llemver 'ggnekka, koonn älgg kuâstteet oocmuž ceälkkmuužžineez jännampäi 'kkjie llemvue 'kkkruu ge rä 'tkkeem vääras. Jõs seämma ha 'kkõsse oo3zât lääin da še veä 'kkvuõd, älgg läinn- da veä 'kkvuõttooccmuž kue 'dded seämma ääi 'j. Oocmuužžâst älgg hämmad še Palggsi Öht-tõõzz ceälkkmuž, jõs oocmuž vuâddaav pie 'kknes lebe obbnes puâ3ztääl ha 'rjttummušše.

Oocmuužžâst da tön liittjin älgg çil'ggeed ha 'kkõõzz plaan, kuullplaan da oocci mä 'hssemvalmšvuõtt. Oocmušše älgg še piijjâd mie ldd še kâ 'ntemvuõttreknõs, jõs tuärjjõõzz oo3zât sää 'mlää 'jj 3 §:sest ceälkkum põrggâ-

mušše. Oocmušše ä 'lgg še piijjâd mie ldd jee res çil'ggõõzzid nu 't mäht jännampäi 'kkjie llemvue 'kkkruug tää 'rkben meä 'trad.

Investointilääin da -veä 'kkvuõd älgg oocçâd õuddele ää 'nemvuämšstõõzz hämm'muužž lebe tõi raajjâm- lebe jeeres tuâij alttuumužž , koid teäggted. U 'ccpõrggmuužž jätt'temveä 'kkvuõd älgg oocçâd õu 'ddel ko tuejjeemtuâim altteet.

Määddvuä 'sttempläinnooccmuž älgg kuâstteet jännampäi 'kkjie llemvue 'kkkruu ge pirr ee 'jj se 'st kaup- da jee res vuäžžamkii 'rj vuâllaçee 'rj-temmest.

Läinn- da veä 'kkvuõttooccmuž, kää tt lij kuâsttuum jännampäi 'kkjie llemvue 'kkkruu ge mä 'n-ñjubun ko 3 momenttist lij õõlgtum, vuei tet vä ldded kiõttõõllâd, jõs jännampäi 'kkjie llemvue 'kkkruug jee 'rab veä 'r diõtt nu 't riâšš.

3 lääkk

Läinn- da veä 'kkvuõttmääin

12 §

Läinnäi 'gg

Lääin läinnäi 'gg lij lääintemsâä 'jest kidd ääreel pue ttinallsem:

- 1) mäaddvuä 'sttempläinn 5—25 ee 'kked;
- 2) investoiniläinn tuejjeempõõrt vääras 5—25 ee 'kked;
- 3) pörtläinn 10—20 ee 'kked;
- 4) ä 'rbvue 'kkpirrõõzz ruõkkmušše miõttâm läinn 5—10 ee 'kked;
- 5) jee res lääin 5-15 ee 'kked.

Läinnmääinaid meä 'remmen älgg vä ldded lokku tän-a oummu väärkösvuõtt, puâd, piärköskvuõd, pue 'tiää 'j investointi da jee res suu ekonomlaš mä 'hssemvalmšvuõtt.

13 §

Tuâi tuejjeemäi 'gg da tön koo 'kkummuž

Tuâij, koonnn vääras lij miõttum sää 'mlää 'jjest ceälkkum veä 'kkvuõtt lebe läinn, älgg tue 'jjeed vaalmâs kuõi 't ee 'jj se 'st lääin lebe veä'kkvuõd miõttmest, jõs tuâi tuejjeemäigga jeä 't leäkkum miõtt'tum koo 'kkummuž. Jõs tuâi vääras lij miõttum veä 'kkvuõtt lebe läinn, reknastet õõudpeä 'lñn meärräi 'j lääin miõttmest.

Õõudpeä 'lñn l momenttist ceälkkum koo 'kk-ummuužž älgg oocçâd õu 'ddel ko meä 'rriäi 'gg poott. Koo 'kkummuužž vuei tet miõttâd vuârast jäänmõssân õht ee 'kk da õ 'htsešše jäänmõssân kuõi 'htt ee 'jj.

Koo k̄kummuužž kuõskki ooccmuš algg kuåstteet Aanar kãã 'dd jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruu 'ge, kãã 'tt riãšš koo k̄kummuužž miõttmest.

4 lããkk.

Mããdd hãmm'muš da kaappšummuš

14 §

Mããdd ooccmuš

Sãã 'mlãã 'jj 28 §:sest ceãlkkum mããddvuãžžamooccmuš algg tuejjeed mããdd- da meã 'cctãällministeria nanneem pue 'mmja da kuåstteet Aanar kãã 'dd jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruu 'ge.

15 §

Mããdd hãmm'muš

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug algg sãã 'mlãã 'jj 28 §:sest ceãlkkum ooccmuužž diõtt ä 'lgged taarb mie ldd tuãimmad mããdd hãmm'mušše sãã 'mlãã 'jj õõlgtõõzzid.

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug pãã 'jj hãã 'dd da tue 'jjad vuã 'sttemta 'rjjõõzz da še åãnn huõl kaupp̄kii 'rj tuejjemmest da vuãllaķee 'rjtemmest nõkkam vuãmšstõõzzãst, kãã 't vue 'stet lebe vaajtet rii 'ķe.

16 §

Plaannevõõzz tuejjummuš

Eevõõzz sãã 'mlãã 'jj 17 §:sest ceãlkkum mããdd åã 'nnemplan tue 'jjad taarbõemmest jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug ve 'rggõõ- umaž. Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug vuãitt u 'vdded su 'nne vue k̄kõõzzid tõ 'st, mãi 'd plaan tuejjemmen algg vã ldded lokku.

Plaanãst algg kuåsttjed tõk tããl, vuu 'vd da jee 'res õudltõõzz, koid vuãddeet da tõõi võõjla vuãžžã da kaupphãã 'dd mãhss- da jee 'resmãã- naineez.

Kuã 'ss plaan i llã tarbb tuejjeed, tuejjad jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug kaappšem- riãššãm sãã 'mlãã 'jj 29 §:z mie ldd.

17 §

Plaanãst teãdtummuš

Õõu 'dpeã 'lñn 16 §:st ceãlkkum plaanevõõzz tuejjeem alttemmest algg teãdted Aanar kãã 'ddest aalmilãž iķeãzatest da Aanar kãã 'dd i lmm-

temtaaulãst. Tõst algg lãã 'ssen i lmmted kii 'rjin Aanar kãdda da tõi 'd oummid, kook liã tuejjããm mããddvuãžžamooccmuužž. Norrõõzzid vuei 'tet åã 'nned taarb mie ldd plaan tuejjeempoodd.

Norrõõzzin vuei 'tet riãššãd jee 'res norrõõzzi åã 'nnmest da tõin i lmmtemmest.

18 §

Plaan nannummuš

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug algg i lmmted tuejjuum plaanne 'vdõõzzãst tuõd- stemnalla Aanar kãdda da sãã 'msuãvtõ 'sse da mããdd oocccjid. Jõs vuu 'vdest i llã priimmum lebe nannuum vããjmmõš, plaane 'vddõs algg åã 'nned aalmilãz kuåsttjemmest Aanar kãã 'ddest 30 peei 'v åãi 'j tõ 'st, ko õuãi 'jtõsse piijimest lij i lmmtum nu 't mã 'htt kããddlaž i lmmtõõzz kãã 'ddest i lmmtet. Tõt kãã 't ij tuõtt priim plaane 'vddõõzz, algg kuåstteed keerjlaž mu šttõs plaan vuãstta jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruu 'ge õu 'ddel ko õuãi 'jtõ 'sse piijjãmpodd poott.

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug nannad plaan. Jõs vuãmšstõs ee 'vdet åã 'nned jee 'res ko tãn lãã 'jj õõlgtõõzzid ij-ka jãnnampãi k̄k̄- jie llemvue k̄k̄kruugãst leãkku tõn mie ldd mãi 'd meã 'rreet jee 'res laa 'jjin vuõiggãdvuõtt luõvted riikk mãddvuãmšstõõzz, jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug algg jijjãs ceãlkkmuužžin se 'rdded plaan tãn pããi 'k mãdd- da meãcctãällministeria rã 'tķķeem vããras.

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug riãšš mããddvuãžžamooccmuužž heelgemmest lebe tõst jeã 't riãššu ni mãi 'd jõs oocci i llã jãkktõõllãm 17 §:z mie ldd uvddum kãõõmuužž lebe ij tieu 'd mããdd vuãžžmuužž õudeltõõzzid lebe oocci ij jue 'tķ jijjãs mããddvuãžžamooccmuužž. Jãnnam- pãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug algg veãl kullãd oocci õuddel ko rã 'tķķãd åã 'ššest, jõs kuullmuužž jeã 't veal leãkku tuejjuum plaan kiõttõõllmen.

19 §

Kauppķee 'rj tuejjummuš da vuãllaķii 'rjtummuš

Jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug tuejjat da vuãllaķii 'rjat kaupp̄kii 'rjid riikk peã 'lest.

Vue 'stti algg vuãllãķii 'rjted kaupp̄kii 'rj jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug u 'vddem 30 peei 'v kookka meã 'rrããi 'j se 'st ä 'štõõzzin, štõ jãnnampãi k̄k̄jie llemvue k̄k̄kruug vuãitt kiõõãd vuõi 'ggãdvuõd vuãsttmuše puuttãm.

Ko kõõõõmmest lij vuã 'mšstõs, kãã 't luõvtet jee 'rab ko sããmlãã 'jj õõlgtõõzzid, kauppķee 'rj tuejjad da vuãllaķee 'rjad riikk peã 'lest jãnnam-

päi kkkjie llem-vue kkkkruug, jös töt lij nannääm plaan mii kuâskk määdd âannmmuuzž lebe mudoi riâššâm luövttemmest. Mudoi õõud dpeä lnn ce-älkkum tuâimin âânn huõl määdd- da meä cctäällministeria.

20 §

Hââ dd o ddest meä rrummuš

Jös õõu dpeä lnn kauppkii rj kee rjtummuzz vuâmmšet, štõ hââ dd meä rremmen lij rekna- tummum puâsttad lebe jee res ošvdõõttmõš, jânnampäi kkkjie llemvue kkk-kruug nannât hââ dd o ddest. Kuâ šs kõõõcemest lij plaanâst, koonn määdd- da meä cctäällministeria lij nannääm plaanâst, määdd- da meä cctäällministeria nannât hââ dd. Jös puâsttad reknašummuš lebe jee res ošvdõõttmõš lij occkaž, töt vuei tet kue dded teev- kani.

Jânnampäi kkkjie llemvue kkkkruug lebe, jös kõõõcemest lij plaanâst. koonn määdd- da meä cct- täällministeria lij nannääm, määdd- da meä cct- täällministeria nannât nu t še hââ dd o ddest, jös tääl lebe vuu vd ä rvv lij jânnai mottjam mângga tõ st ko hâ dd lij meä rruum ij-ka kauppkii rjj leä- ku veäl vuällakii rjtum.

Mâid 2 momentist meä rreet, jäkktõõlât suâppi sõõ jin še tã 1 ko kõõõcemest liã vuâssadvuõd da vuõi ggâdvuõd.

21 §

Riikk vuâžžmuuzži äâsktõõzz

Jânnampäi kkkjie llemvue kkkkruug älgg ââ nned huõl tõ st štõ riikklääinain da kaup- hâ dddvuâžžmuuzžin liã nokk pue r äâsktõõzz. Jânnampäi kkkjie llemvue kkk-kruug še luõvât määusat äâsktõõzzid kïddõõzz vuã mšsteeja mângga ko riikkläinn da kaupphâ dddvuâžžmuuzž liã loopp räjjä mahssum.

22 §

I lmmtõs määddmett'teemkontra

Jânnampäi kkkjie llemvue kkkkruug älgg saraz i lmmted määddmett'teemkontra kiiddõs vuã mšstõõzz luõ vtmmest mii lij šõddâm sää m lãä j j mie ldd da mie ldd looggeel še luõvtõõzz mõõk lia tuejjuum lãä j j olgpeällsaid õõlgtõõzzid.

23 §

Kaupphââ dd määusadmähssmuž

Sää mtääl da lãä šsvuu vd kaupphââ dd

määusadmä hsemäi gg vue j jimeâldaž mähss- määinaivuõi m lij õõccmõssân vitt da jäänmõssân 25 ee kked. Kaupphâ dd, jös töt kiiõõât taarb- lõžžân vuâžžji ekonomlaž sãä j j lokku vää ldeel, vueitet u vdded še obbnes veälgas vue j jimeâldaž mähssmääinaivuei m.

Kaupphââ dd määusadmä hsemäi j meä r- emmen älgg vã ldded lokku kõõõcemest le ddi oummu väärkõsvuõtt, puãd, piãrkõskkvuõd, puettiãäi j investointi da jee res äã šš mõõk vaaik- te suu ekonomlaž sã jjses.

5 lãäkk

Mähssmuš da määusad pe rrummuš

24 §

Läinn- da veä kkvuõttvãrai mähssmuš

Jânnampäi kkkjie llemvue kkkkruug mähss määddvuã sttemlääin jäänmõssân kuõi htten mä hsemvuârast. Läinnvãär ä lggē saraz äã nned kauppkii rjest suâppum kaupphââ dd, meãdda- mä hsemelãäinai da lääin mähssmušše, kãã t lij vuãžžjum kaaup teäggummušše.

Jânnampäi kkkjie llemvue kkkkruug mähss jee res lääinaid da veä kkvuõdid õhtten lebe jäänab, jäänmõssân seža neljen vuârast. Lãäin leb veä kkvuõd vuãžžji älgg u vdded taarb- laž õi lggõõzz mä hsem da vãärai äã nnem kãäc- muuzž vãäras.

25 §

Vuõnnnummuuzži da koorki pe rrummuš

Riikk vuãžžmuuzži da lääinai vuãnummuuzž da koork pe rjjet nu t štõ vuãnummuuzž da koork mie r lij õ htsešše jue k k pie llee j j kee j jest meälggat seãmma šoora lebe seãmma šoora pie llee kkvuãnummuuzživuei m. Lãäin da koork šã dde mä hsemnalla jue k k neelljad mannu lebe kãlggmannu mãã imõs peei v. Lãäin korkk älgg mã hssed jue k k läinnvue zz kaggem- peei vest looggeell, jös sää mlãä j j 14 š:sest ij jee rab šõõdd.

Jös põrggi saneerammuuzžãst uvddum lãä j j (47/1993) lebe privaatummu veã lggēšõõttõõlmest uvddum lãä j j (57/1993) mie ldd uvddum suu vdemstuu l riãššmest ij jee rab šõõdd, riikk vuãžžmuuzž da lääin šã dde mã hsemnalla tãn ceãkksest šõõtt'tuumnalla, ko ceãkkum mõõn- tõõllmest suâppum heãlptõõzz po tte. Ko suãvãt vuõssmõssân ceãkkum lãä j j 97 š:sest lebe nu bbeen ceãkkum lãä j j 78 š:sest õõlgtum

jä rjstõõllmuuzžin lebe sää mlää jji mie ldd jioččvölddsaz veä lggšiočtõõllmuuzžin, älgg riikk vuõžžmuuzi da lääinai mä hsemvuâlla šõddmest suâvtet mäid tän ceäkksest šiočteet.

Riikk vuäžžmuuš da läinn älgg 29 §:sest õõlgtum mä hsemheälptõõzz mie ldd looggeel mä hssed vä stt rii kke sää mlää jji 14 §:z 1 momenttist da 30 §:z 1 momenttist šiočtuum ääi jest, jõs põrgg-âmsaneerammuzžast, privaatummu veä lgg-järstõõlmest lebe jioččvölddsaz veä lggjârjstõõlmest jee rab šõdd.

26 §

Lääinai, kaupphâdd da kuullvuässadvuõd pe rjummuž

Lääinai, kaupphõõddi da kuullvuässadvuõdi vuännummuuzži da koorki mahssupijimemest, kue ddmest da tilitemmest älgg suâppi sõõ jji jäkktõõllâd, mäi d šiočteteet riikk teä lggvuäžžmuuzži mahssupijimemest, kue ddmest da tilittimemest uvddum asetõõzzâst (559/1967) meä rreed ko kõõččmest liä tõst ceälkkum vuäžžmuuzž. Kue ddemve rggne kken lij seža mädd- da meä cctäällministeeria teättkuvddiõs.

27 §

Lei lggvuännummuuš

Veälglâz da jännampäi kkkjie llemvue kkkruug vuei tte suâppâd mäâusadmähsmuuzži mä hsemest da lei lggvuännummuuzži mä hsemest da tõi vaigetõõzzâst mä hsemnalla šõddi vuännummuuzžid. Lei lggvuännummuuzžast huõlkani ä lggõ korkkvuâr mä hssed mäâuskâni kapitaale pue tti peei v tõst ko vuännummuuzž lia mahssum.

28 §

Mäâus kook ä lggõ mä hssed õhtten vuârast

Tâ 1 ko oodđ mäâddvuä sttemlään kaaggât, älgg läinn lebe riikk vuäžžmuuš sää m-, luâdjie llemvue kkk-, puäzztääll-, mäddtääll- da mäddjännamjie llemvue kklää jji damäâdd-ää nnem- da jee res õõu ddu aazztemlää jji mie ldd, kää tt la sttai ju n ääi jab vuâsttum tääl lebe vuu vd da koonn vue stti lij vâlddam jices va stjem lebe mä hsem nalla, seâmma ko koork, saraz mä hssed õhtten vuârast mäâusad.

Tõt kii lij luõvtam tääl lebe vuässadvuõd täälst vuei tet peä stted luõvâs va sttemmen lääinast lebe riikk vuäžžmest, õudltõssân lij štõ luovtõõzz vuäžžij lij ju n ääjab leämmaš mie ldd va stemmen pie lstes lääinasta lebe vuäžžmest ij-ka tä st

va stemmest luõvâs peâsttmuš hai tte lään lebe vuäžžmuuzž mäâusad mähssmuuzž.

Sää mlää jji mie ldd uvddum lääinai da jee res riikki vuäžžmuuzži loppvue zzi mä hsemest jäkktõõlat, mäid uvddum lää jjest mättmi riikk vuäžžmuuzži perrjemmest (682/66) šiočteet.

29 §

Ma nnjummuuzž da korkkluõvsvuõtt

Lääinvalddi siõmna ääi j pi stti ekonomlaž vaiggâdvuõdi heâlpeem diõtt vuei tet riikk vuäžžmuuzi da lääinai vuâneem'mäâusaid miõttâd ma nnjeem da korkkluõvsvuõd jeänmõssân õõut ee jje vuârast, õ htseše seša jäänmõssân lääi ee kked.

Vuännummuuzži ma nnjummuuš vuei tet miõttâd nu t štõ mäâusadmä hsemääi j kookkeet ma nnjeemee jji meä rin da ma nnjuum vuännummušvue zz pe rjet seâmma mähssvue zvest ko alggmäâusadmähssâi lgg lij puuttâm.

Vuännummuuzi ma nnjummuuš vuei tet še miõttâd nu t štõ ma nnjeemee jji mângga tõ st mä hsem peä lekksaz — lebe vuâneemmäâusaid ta rkkkeet läinnääi j muu tkani.

Jännampäi kkkjie llemvue kkkruug meât ooccâm kee jjest ma nnjummuuzž da korkkluõvsvuõd mângga ko Aanar kää dd ännampäi kkkjie llemvue rggne kkk lij ouddam ceälkkmuuõssâs ooccmuuzžast.

Jännampäi kkkjie llemvue kkkruug vuäitt miõttâd ma nnjummuuzž da korkkluõvsvuõd mie rruum mäâinaivuei m lebe keâssõõttâd miõttum heälptõõzz, kuä ss tõt vuâinn tõõzz lij veä r.

30 §

Veä kkvuõd serddmuš

Jõs tõn tääl, mõõnn kuddân raajjâm vääras lij miõttum investointi- lebe põrttveä kkvuõtt, vuämõsteei vaaijtaav mângga tõ st ko tuâij liä ju n alttiuum, jännampäi kkkjie llemvue kkkruug vuäitt se rdded veä kkvuõd oodđ vuämõsteeja, õudeltõssân lij štõ son teâudd veä kkvuõd ouddmušše meârruum õudltõõzzid da štõ sää mlää jji 36 §:z 1 momenttist ceälkkum lää pp lij su nne uvddum.

31 §

Lään luõvâsceälkkmuš

Jännampäi kkkjie llemvue kkkruug vuäitt sää mlää jji 36 §:z 3 momenttist da 37 §:z 1 momenttist ceälkkum šõddmuuzži lää ssen

meä 'reed lääin obbn'es lebe pie 'K'nes tō 'st saraz mā 'hssed mää'usad:

1) jōs lääin vuä'žzi lij äännam läinnväärid jee 'res öölg'tōsse ko mā 'id lääin miōttmen lääi öölg'tōs;

2) jōs lääin vuä'žzi lij lääin lebe veä 'K'vuōd oocmen peittam vääžnai sōō 'jin teādaid, kook leje vaaikted lääin miōttmušse lebe mähsmušse lebe ouddam tōin samai puäst teādaid;

3) jōs läaintum ha 'ŋk'ōs ij leäkku tuejjuum vaalmōš pijjum meä 'r'ääij se 'st ij-ka priimumm plaan leäkku jäkktōöllum;

4) jōs tääll lij juōkkum lebe tääll lebe tōn vue 'ss lij luävtum nobba;

5) jōs sää 'mtääll lebe tōn raajjäl'm liä lääin vuä'žzi tuāim lebe huōltemmesvuōd diōtt pillšōōvvām ij-ka tōōzz leäkku veä 'ren vuä'žzi vue 'llekksašvuōtt, puārsvuōtt, puōccmuš lebe jee 'rab nākkam veä 'rr;

6) jōs ääskōōzz ä 'rvv lij nu 't jiännai vuällnam, štō lääin määuskani ääri vuei 'vkapitaal määusadmähssmuš sätt kuād'djet määuskani;

7) jōs kook lebe vuānummužž mähssmuš lij māŋŋnam jānab ko 3 määnpāai mā 'hssempeei 'vest looggeel;

8) jōs lääin vuä'žzi lebe tuāggteei jouddam konku 'rsse tai ääcc akordi lebe jōs tuāggteei lij jāāmm 'mam lebe lääin vuä'žzi leäkku raukkmest huōlkani piijjām riitjeejai ääsktllzz, mōōn lääin u 'vddi lij raukkām;

9) jōs tääll lebe tōn vue 'ss kaaupšet äālgasmetteel;

10) jōs lääin vuä'žzi lij lääin kaggmest 5 ee 'ji se 'st jee 'rab pääklaž veä 'rtää jōskkām tōn tuāim, kää 't lij leāmmaš lääin miōttām vuād'dan lebe jiännal öōccāim tōn tuāim lebe jānnampāi 'K'jie 'llemvue 'K'kruug lää 'vtää luōvtām ää 'nnemvuāmšstōōzz, mōōnn vääras tuārjjōs lääi uvddum; lebe

11) jōs lääin vuä'žzi lij 'keälldōōttām u 'vddmen nākkam teādaid, ä 'šškiij 'rijd ebe jee 'res aunnsid, māi 'd taarbšet lääin ää 'nnem kää 'ccmest lebe jōs son lij taarblašnalla 'keälldōōttām veä 'ktemmen ta 'rk'ōōzz tuejjemmest.

32 §

Kaupphāā 'ddvuä'žzmužž uōväsceälkkmuš

Jānnampāi 'K'jie 'llemvue 'K'kruug vuäitt luōvāscie 'K'ked riikk kaupphā 'ddvuä'žzmužž, sää 'mlää 'jj 33 §:z 1 momenttist öölg'tum kuullvuässadvuōtt mie 'l'dd looggel, obbn'es lebe pie 'K'nes saraz määusadmā 'hssed šiotteeli sōō 'jin seämmä vuād'dōōzin ko läinn vuei 'tet luōv-

āscie 'K'ked öōu 'dpeä 'l'n 31 §:z 1 momentt 2 da 4—11 sōō 'ji mie 'l'dd. Jānnampāi 'K'jie 'llemvue 'K'kruug vuäitt luōvāscie 'K'ked vuä'žzmužž obbn'es lebe pie 'K'nes še tā 1, jōs tääl'st lebe lää 'ssvuu 'vdest ääri raajjmid jeä 't leäkku ääsktum tiudd ää 'rvest.

33 §

Veä 'K'vuōs määusatpe 'rrjummuš

Jānnampāi 'K'jie 'llemvue 'K'kruug vuäitt sää 'mlää 'jj 36 §:z 3 momenttist, 37 §:z 1 momenttist da 39 §:s'est šiot'tuum lää 'ssen meä 'rreet veä 'K'vuōd obbn'es lebe pie 'K'nes määusadmā 'hssed šiotteeli sōō 'jin seämmä vuād'dōōzin ko läinn vuei 'tet luōvāscie 'K'ked öōu 'dpeä 'l'n 31 §:z 1 momentt 1-5 da 10-11 sōōji mie 'l'dd.

34 §

Luōvāsceälkkum kapitaal määusadmā 'hssemäi 'gg

Kuä 'ss läinn, veä 'K'vuōtt lebe riikk vuä'žzmuš meä 'rreet obbn'es lebe pie 'K'nes määusadmā 'hssed, älgg tā 1 še riāššād, älgg-a määusadmā 'hssmem mie 'rr mā 'hssed öht'tān lebe jāānben vue 'ssen, ij seža pāi 1 kolmm ee 'jj mähss-ä 'jin.

35 §

Luōvāsceä 'K'kemkorkk

Jōs veä 'K'vuōtt lebe riikk vläinn, riikk kaupphā 'ddvuä'žzmuš lebe kuullvuässadvuōtt meä 'rreet obbn'es lebe pie 'K'nes määusadmā 'hssed, pe 'rrjet kapitaale, kää 't lij meä 'r-ruum maausatmä 'hssd, 12 % ekksaž korkk. Öōu 'dpeä 'l'n 31 §:z 1 momentt 1,2 da 10 sää 'jest ceälkkum šōōddmužžin lij korkk seža 16 %.

Jōs määusadpe 'rrjummuž vuād'daavv 31 §:z 1,2 da 10 säjja, pe 'rrjet luāvāsceä 'K'kemkorkk veä 'K'vuōd lebe lääin jue 'K' vue 'zz kaggmest looggeel. Jōs määusatpe 'rrkummuž vuād'daavv vuāmšstōōzz lebe tōn vue 'zz luōvtummušse, lebe nākkam tuāim, koonn vääras lij tuārjjōz miōttum, looppummušse lebe tuāim šōōrab öōccummušse, pe 'rrjet 1 momenttist ceälkkum luōvāscie 'K'kemkorkk vuāmšstōōsvuōi 'ggādvuōd se 'rddmest, tääl jue 'K'k'mest lebe tuāim puuttmest lebe šōōrab oo 'ccemmest. Jee 'res sōō 'jin luōvāscie 'K'kemkorkk pe 'rrjet määusat tōn peei 'vest ko määusatpe 'rrjemmest uu 'deš riāššām.

36 §

Māņņemkorkk

Jōs sãã mlãã jjest lebe tãn asetõõzzãst õõlgtumum rii kke puõtti mããusaid mahssu mie irããi jjest, pe irjet mããu skai kuãddjam mããusast korkklãã jji (633/1982) mie ldd mãņņemkorkk, jããnmõssãn seža 35 §:sest ceãlkkum šoorã koorck.

6 lããkk

Saa 'mi aa 'ssi hãi 'ddmuš

37 §

Kãççmuš sijddsãbbra

Õu 'ddoummu ålgg åã nned huõl tõ 'st štõ jioçç sijddsãbbbar kããççad noorrããttãd jue kke ee jji, seža mãã 'njmõssãn çõhççmannusta kõõççmmest le 'dd ka ldaree jji.

Keerjlaž kaibbjummuš pãlmeãrrsaž sijddsãbbra kãççmušse ålgg u'vdded saa 'mi õu 'ddoumze. Saraz ko õu 'ddoumaž lij vuãžžam kai 'bbjummužž, ålgg suu kãççad pãlmeãrrsaž sijdsãbbbar noorrããttãd.

Jõs õu 'ddoumaž i llã kãççam sijddsãbbbar noorrããttãd lebe kaibbjummuž ill- vuõittum kue 'dted õu 'ddoumze, ålgg vããrrõu 'ddoummu lebe sãã 'msuãvtõõz kãççad kaibbjummu sijdsãbbbar noorrããttãd.

38 §

Kãççmuš sijddsãbbra

Kãccmuš sijddsãbbra ålgg i lmmted uu 'ccmõssãn 7 pei 'ved õu 'ddel sãbbred õõutãst aalmilaž keãzaa test, kãã tt i lmmštããvv sãã 'mvuu 'vdest da piijjãd vuei 'nnma Aanãr kãã 'dd i lmmtõstau lile. Sijdsãbbbar vuãitt še riãššãd, štõ aijddsãbbrest i lmmtet še jee 'resnalla.

Sããbbarkãççmest ålgg i lmmted sãbbbar ãi žž da pãl kke da veãžnjummuž åã šš, koi 'd sãbbrest juu 'rdet kiõttããllãd.

39 §

Sãã 'msuãvtõs

Sãã 'msuãvtõõzz tuejjin šioçç teet sãã 'mlãã jji 45 §:sest.

Õu 'ddoumaž kãçç sãã 'msuãvtõõzz noorõõttãd.

Õu 'ddoumaž valmštããll aa ššid, koid kiõttõõlãt sãã 'msuãvtõõzzãst.

40 §

Riãššm tuejjummuš

Jõs sijdsãbbrest lebe sãã 'msuãvtõõzzãst šã 'dd jee 'resmiõlvuõd mõ 'nne åã šš rã tkkemmen, riãššcet åã ššest jionsteel. Riãššmen šãdd tõt ee 'vdtõs, koon jããnmõs oummin lij kue 'ddtam da jõs jion liã seãmma jiãnnai, tã l tõt ee 'vdtõs, koon saaggjãã 'dteei lij kue 'ddtam. Ko kõõççmest lij vaal, tã l vue 'rbbrãtkkad åã šš.

41 §

Saa 'mi õuddoummu tuej

Saa 'mi õu 'ddoummu tuejjan lij;

1) åã nned huõl štõ saa 'mi sijdsãbbbar da sãã 'msuãvtõõzz kããççad noorõõttãd da tõiõ tuejjeemi riãššmuužžti tuddepaiijmest;

2) u'vdded teããaid da veu kkeõõzzid saa 'mid miõttãm õudltõõzzi ooccmest da åã 'nnmest;

3) çuõvvãd laa jjituejjummužž, ve 'rggnee kke riãššmid da jee 'res tuãimaid, mãi 'nn sãtt leed mãkamne vaikkõs saa 'mi jeã llempuãdaid da tuejjeed alttõõzzid verggnee kkeid puereem sõõ jjin;

4) hãiddad jee 'res tõi 'd tuãjaid, mõõkk laa jjin, saa 'mi õu 'ddoummu vue kkeõsmeã 'rõõzzãst lebe sijdsãbbbar lebe sãã 'msuãvtõõzz riãššmin tuejjan meã 'reet.

Sãã 'msuãvtõõzzi õhttsãž sããbbbar vuãitt nanneed vue kkeõsmeãrrõõzz, ko 'st uu 'det tãã 'rkã meã 'rõõzzid õu 'ddoummu tuejast.

42 §

Õu 'ddoumažvaali ee 'vdken piijjmuš

Õu 'ddoumažvaalin vuei 'tet piijjãd ee 'vdken sãã 'mlãã jji 46 §:z 2 momentist õõlgtum ooumaž, koonn õõccmõssãn vitt nãkkam oummu, kookk liã jionnvããldla õu 'ddoumažvaalin, liã ee 'vdtam õu 'ddoumžen. Tõk keãk pe 'jje ee 'vdek ãl lggõ keerjlaž i lmmted ee 'vdkes vaall'lu 'vddkãã 'dd saaggjãã 'dteei lebe vuãzzla.

43 §

Vaall'lu 'vddkãã 'dd tuej

Tõn vaall'luvddkãã 'dd, kãã tt lij valljuum piijjãd toi 'mme õu 'ddoumažvaalid, tuejjan lij:

1) valmštõõllãd vaali praktiklaž åã šš;

2) tuejjeed looggtõs jionstemvuõiggãdvuõõttlain;

3) tuejjeed da õõõdted ee 'vdeklistt;

4) riãššãs vaali pooddãst da vaallnãã lest da i lmmted tõ 'st;

5) reknastted uvddum jion;

6) raajjad pä rddki rj vaalin da

7) nanneed vaali šoddmuš da i lmmtded tō st.

Jōs meä rraai j e st lij ōu ddooumažee vdken pijjum päi ōht ee vdeķ, vaall lu vddkā dd nannad ta lsi sto tāt eevdeķ lij valljuum ouddooumžen. Vaall lu vddkā dd i lmmtded tā st Keerjlaz su nne. Ōu ddooummu valljemmest ālgg lāā ssen teadted nu t māht sāā mlāā j 70 §:sest siōtt teet.

7 lāākk

Jee rab meārrōōzz

44 §

Raajjtōōzzin luōvāspeā sttmuž da serddmuužž

Ooccmuš mii kuāskk lāā mlāā j 36 §:sest da 38 §:z 3 momenttist ōōlgtummu lāā v, rāajjtōōzzin luōvāspeā sttmuūžž lebe ōōudkiōtteād, ālgg lue dded Aanār kāā dd jānnapāi kķjie llemvue kķver gģnekka, kāā tt vuōlttād tōn jānnapāi kķjie llemvue kķkruu ge da peejj tōōzz mie ldd jijjās ceākkmuūžž. Ooccmušše ālgg piijjad mie ldd tāāl alggluōvtēmķi rj lebe tuōttān tuōdštum kopio luōvtēmķi rjest lebe vuōsstuejjuum luōvtēmķi rji.

Tāi ko tāāl lebe vu vdd, koon la sttaij sāā mlāā jjest ceākkum kaupphā dduvāžžmuš lebe lāinn, obbnes lebe pie kķnes luōvtet nobba ijka kaupphā dduvāžžmuūžž lebe lāāin meā rreet māāusat mā hssed, jānnapāi kķjie llemvue kķkruug vuāitt ooccam kee jjest se rdded kaupphā dduvāžžmuūžž lebe lāāin nu t štō luōvtōōzzvuāžži vasttad obbnes lebe pie kķnes tō st.

Serddmuūžž kuōskki ooccam mōōntōōllmest lij viōggāst tōt mād 1 momenttist siōtt teet. Oocmuūžž mie ldd pijjum luōvtēmķee rjest lebe tō st vuōsstuejjuum pōmmjest ālgg lee d mieldd luāvtōōzzvuāžži cōōnōōttmuš tō st, štō son va sttad vuāžžmuūžžāst.

45 §

Kiddōsrekister ōō nni tuej

Kiddōsrekisterōō nni ālgg jānnapāi kķjie llemvue kķkruug i lmmtdēōzzāst tue jjeet Kiddōsrekistra meārkkmuš kōōcēmest le ddi tāāl puōtt tōst, štō sāā mlāā j 36 §:z 1 da 2 momenttist ōōlgtum rāajjtōōzzi vuālaž.

Kuā s s jānnapāi kķjie llemvue kķkruug lij 36 §:z 2 momentt mie ldd luāvāspeā sttam rāajjtōōzzin tāāl lebe vue zz tō st, ālgg jānnapāi kķjie llemvue kķkruug i lmmtded tō st Kiddōs-

rekisterōō nja, štō Kiddōsrekisterōō nni vāldd rāajjtōōzzid kuōskki meārkkmuūžž meādda Kiddōsrekisterist lebe tuejjad meārkkmuūžž tāāl rāajjtōōzzin uōvāspeā sttmest. Māāimōōssān ceākkum lij viōggāst še tā l, ko jānnapāi kķjie llemvue kķkruug lij riāššām tōn tāālast lebe tōn vue zz est, kāā tt lij puāttam māāusat rii ke, štō tōt āā net jee res ko sāā mlāā j lebe luādjie llemvue kķlāā j ōōlgtōōzzid.

Kiddōsrekistra 1 da 2 momentti mie ldd tuejjuum meārkkmuūžžāst ālgg Kiddōsrekisterōō nni i lmmtded kōōcēmest le ddi lāā jjuārvvmuš fa Kiddeemrekisterōō nja, koon ālgg tuejjeed seāmmaanallšem meārkkmuš kōōcēmest le ddi lāā jjuārvvmuš- da Kiddeemrekistra.

46 §

Meā cchalltōsve rģgne kķ

Sāā mlāā j 9 §:z 1 momentt 2, 3, 5 da 6 sāā j est da 2 momenttist ōōlgtum meā cchalltōsver gģnee kķ lāā v lebe miōttmōōžž oudd Pājj- Sāā mjānnap luādhāiddanvu vdd koon ālgg taarbšēmest kōōcēād ceākkmuš kōōcēmest le ddi sāā msuāvtōōzzāst.

47 §

Ooccmuš veā lģģsiōttōōlmuūše

Jiōccvālddsāž veā lģģsiōttōōlmuūžž kuōskki ooccmuš kue det jānnapāi kķjie llemvue kķkruu ge. Ooccmušše ālgg piijjad mie ldd 50 §:z 3 momenttist ōōlgtum plaaneeja ceākkmuš, kāā tt lij tuejjuum mādd- da meā cctāāllministeeria vue kķōōzzi mie ldd, oocci ekonomlaž sāā j est da ōōccmōōzzāst tōn veā lju vddi ceākkmuš, koon u vddem lāāinai jārjstōōllmuūžž ooccmuš vuōss'sāā j est kuāskk.

48 §

Jiōccvāldds veā lģģsiōttōōlmuūžž ōudeltōōzz

Lāāinvuāžži vuei tet kiōcēād jouddam nākkam pōōšši ekonomlaž vaiģģād vuōdid, koid sāā mlāā j 59 §:z 1 momenttist lij ōōlgtum, tā l jōs son lij sōōdām tai sāt tuōdi lee d vaarāst sōōdād nākkmen kāā tt ij pāā st māhssed ijka suu māhssempā sttmuūžž pōōšši nalla vuōittu pue reed tān asetōōzz 29 §:sest ōōlgtum tuāimivuei m lebe nākkam vāārivuei m, mōōkk liā vuāžžmest oocci porggāmkapitaaliid čuu t jāānnai oo cķani,

Sāā mlāā j 60 §:z 2 momenttist ōōlgtum šōōdmuūžži puōtt vuei tet jiōccvāāldlaž veā lģģsiōttōōlmuš tuejjeed ko kōōcēmest liā riik-

kläin lebe kaupphä d'vuäzžmuuzž, jös täai vuäzžmuuzži vuässadvuott lij oocci puki vie ljin päi 1 60% lebe päi 1 80% oocci ku kesäiggsaž lääinain.

49 §

Vie lji järjstöollmuš

Sää mlää jji 59 §:z mie ldd tuejjuum jiočvääldlaž veä lggšiottöölmuužžast älgg veä l-jiva lddi mä hsemmpästmuužž pue reem diött vuoss sää jest kōōkked lääinai lebe vuäzžmuuzži māusatmāhssmužžāāi j da vue leed koork. Riikkläāinai da -vuäzžmuuzži koork vue leem öudltōs-sān lij jeerab ko säā mlää jji 60 §:z 2 momenttist öölgum sōō jin, štō še jee res sōōrab vie lju vddi vue lee ekksaž läāinhāiddamkuulid lebe liā kuōi t ee jji poodd öōu dpeā lnn oocmmuuzž kue ddem pe irjam ekksaž vuānummuuzžid da koorkid vue lben ko māi d läāin miöttmen leä t oocmest ceälkkum läāinain suāppum lebe viid ee jji ai j liā jeānab heālpāām oocci läāinai hāiddmuuzž. Riikkläāinai da — vuäzžmuuzži vuānummuuzžida da koorkid vuei tet seāmma nalla miöttād mä hsemheālpōōzžid jāānmōssān viidōs ee jjes, jös oocci mä hsemvalmšvuōd jeā t pue reed öōu dpeā lnn ceälkkum jee res tuāimaivuei m.

Sää mlää jji 59 §:z mie ldd tuejjeem jiočvääldlaž veä lggšiottöölmuš vuei tet tuejjeet jee res säā mtāāl ö hteseše vuāmsteejai tai vaaldšeejai lebe tuākkeeja miöttmuuzžtāā, jös veä lggšiottöölmuš šādđ sij pue rren ij-ka veä lggšiottöölmuš leäkku tōōi öōnōöttmuuzži vuāsta, mōōkk kueskke veä lggšiottöölmušš oocci da jee res ö hteseše vuāmsteei va steem jue kkmuužž lebe tuākkošöōnōöttmuuzž.

50 §

Plaanjem alttummuš

Jānnapāi kKjie llemvue kKkruug älgg u vdded jiočvääldlaž veä lggšiottöölmušš kuōskki oocmuš jijjōs ceälkkmuuzžines čio lggšōōss raajj ja lebe, kol lij suāvtōōllām ceälkkmuuzž ouddam läinninstituttin, jee res plaan raajj ja. Jānnapāi kKjie llemvue kKkruug älgg ceälkkmuuzžstes u vdded jijjōs āāskas tōn vuāmstōōs āā rvest, mii lij läāin āāsktōōssān. Seāmmast jānnapāi kKjie llemvue kKkruug älgg i lmmted plaan raajj ja, ko rrvat-ko riikk plaan-jemkuulid.

Veä lggšiottöölmuužž kuōskki oocmmuuzž je t seža uvddu l momenttist öölgum plaan raajj ja, jös oocma mie ldd pijjum vuōščio lggšōōzžast

lebe läinninstituuat ceälkkmuuzžast lebe mudoi ju n tām rāāi jest lij vuei nmmest, štō öudeltōōzž jiočvääldlaž veä lggšiottöölmušše jiā leäkku. Jānnapāi kKjie llemvue kKkruug älgg tā l u vdded riāššām tām āā ššest.

Sää mlää jji 61 §:sēst öölgum plaan vuāitt raajjād vue kkeemōhtōōzž tuāimmaāoumaž, koon jānnapāi kKjie llemvue kKkruug lij kioččām štō lij pō stti tōn tuō jju lebe mudoi jee res nākka ooumž, keā st lij nokk ā šstōbđdāmvuōd ja māt-jummuuzž da kāā dđ tābđd kōōccmest le dđ tuāimvvu vđ.

51 §

Plaan raajjmuš

Jiočvääldlaž veä lggšiottöölmuužž oocci älgg plaan raajji raukkmest šioōg meā rraāi j se st u vdded plaan raajj ja mādđ- da meācctāāllminis-terea meā rreem ā šškii rjid da še mudoi tuāim-mad mādđ- da meācctāāllminis-terea meārreem nalla etō öudeltōōzžid veä lggšiottöölmušše vuei tet se lvtet.

Plaan raajji älgg tobstōōttād oocci säā mtāāl jeāllmōōzžid, oocci tuāimaid, pōrggām da pōrggi ekonomlaž sājja da vōōjlažvuōdid tuejjeem muu tteel, vuāmstōōzž teā ššgen muu tteel lebe jee res nalla pue reed oocci māhsemvalmšvuōd da pōrggām tuāimmamōudltōōzžid. Plaanāst älgg lee d mie ldd reknōstōs pōrggām puāain, kuulin, mā hsemvalmšvuōd šōōdmest, investointin da kapiatlaarbāst nokk ku kes āi ššgpoōd se st.

Plaan raajji älgg kuullād öu ddel plaan raajj-mest tōi d oocci viel luvddjid, kooi vuäzžmuuzžid juu rdet järjstet. Plaan raajji älgg še suāvtōōllād ceälkkum vie lju vddivuei m tuāimain mōōk liā plaanāst mie ldd. Taarbšemmest älgg še jee res vie lju vddjid kuullād.

Jös plaan raajji da oocci öōutsāā jest vuei nne, štō öudeltōōzž veä lggšiottöölmušše jiā leäkku, plaan raajji älgg keerjlaā i lmmted nut vie lju vddjid ko jānnapāi kKjie llemvue kKkruug ge, štō plaanjemuāi jeā t juātku da seāmmast vuālt-teet māāusat oocmuš jānnapāi kKjie llem-vue kKkruug ge.

52 §

Veä lggšiottööllāmsuāppmuš

Plaan raajji älgg kuāstteet plaan jānnapāi kKjie llemvue kKkruug ge ta r kkeem diött da seāmmast u vdded māāusat ooc-āmā ššpōmmāi. Jānnapāi kKjie llemvue kKkruug tejjad plaan miēldd suāppmuuzž, māņja ko

da lää'jjuarvumus- da kideemrekisterõõnni määdmitt teemkonttâr i lmtõõzzâst da lää'jjuarvam- da kideemrekistra nu' t mäht õõu' dpeä lnn 45 §:sest šiõtt teet.

põõrtines kuâddai veâl riikk vuâmšstõsse riik huõlltuâjai da siõmmna ääi j põštiti jeälstummuužž vääras.

56 §

Riikkjânnam Nje 33jâau' rest

Aanâr kââ' dd Nje 33jâau' rest âârri tonttvu' vdd

Helssnest 14 peei' v nuu' bbmannust 1997

57 §

Viõ kkepuättmuž da serddâi gğmeä' rrõs

Tât asetõs puõtt viõ kke 19 peei' v nuu' bbmannust 1997.

Tää' ssvää' ld presidentt

MARTTI AHTISAARI

Mädd- da meä' ctäällministeria *Kalevi Hemilä*